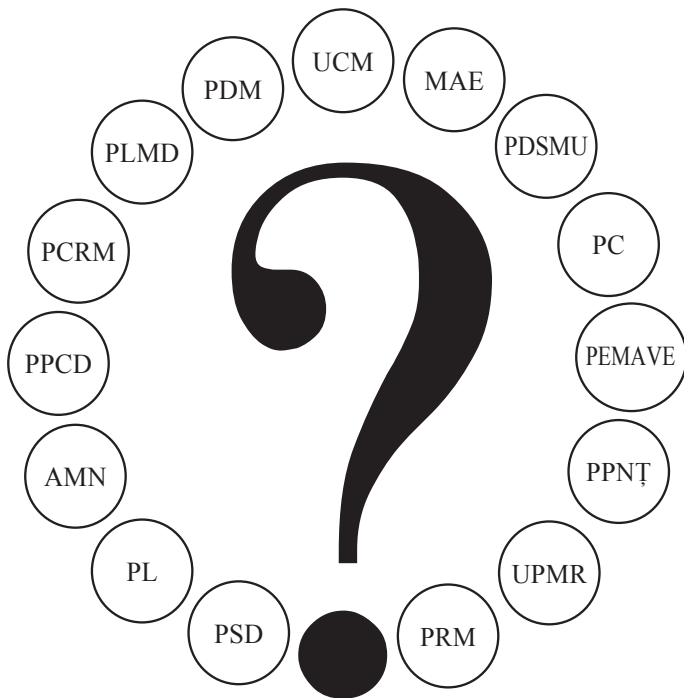


Protecția mediului înconjurător în contextul electoral

OT Ștefan Vodă
MEM



*Proiectul „Cu cine votăm pentru un mediu curat și dezvoltare durabilă”,
finanțat de Ambasada SUA în cadrul Programului de granturi mici pentru
susținerea inițiativelor democratice.*



Chișinău, 2009

Printre drepturile și libertățile fundamentale ale Constituției Republicii Moldova este și dreptul la un mediu înconjurător sănătos, art.37.

Acest drept garantează cetățenilor, un mediu înconjurător neprimejdios din punct de vedere ecologic pentru viață și sănătate, dreptul la accesul liber și la răspândirea informațiilor veridice privitoare la starea mediului natural.

Astfel, orice persoană în virtutea primordială la viață, sănătate și existență, mai are și un drept primordial - dreptul la un mediu curat și durabil.

Organizația Teritorială Ștefan Vodă a Mișcării Ecologice din Moldova prin proiectul „Cu cine votăm pentru un mediu curat și dezvoltare durabilă” dorește să contribuie la dezvoltarea democrației prin creșterea spiritului civic și conștientizarea factorilor politici privind importanța mediului înconjurător.

Importanța politicilor și programelor de mediu ale partidelor constau în faptul ca acestea au posibilitatea să dicteze direcțiile de acțiune în acest domeniu, contribuind direct la îmbunătățirea condițiilor de viață și sănătate a populației, implicit și asupra ameliorării stării mediului ambiant.

Alegerile din 2009 constituie o oportunitate de exprimare a spiritului politic pentru cetățenii, dar și pentru protecția mediului atât la nivel local, cât și național.

Partidele politice și candidații acestora își pot prezenta punctele de vedere privind protecția mediului și pot avea contribuții semnificative la soluționarea problemelor din domeniu. Importanța mediului înconjurător și a sănătății societății trebuie să sporească interesul public la alegeri și post alegeri.

Cetățenii trebuie să conștientizeze faptul că protecția mediului urmează o structură politică logică pentru care sunt necesare acțiuni concrete de la nivel local la cel global „Gândim global - acționăm local”.

Prin urmare, un partid trebuie să prezinte cetățenilor programele de mediu pentru o cât mai corectă decizie electorală. Aceste programe vor contribui direct la îmbunătățirea condițiilor de viață și sănătate a cetățenilor în cazul în care partidul va câștiga alegerile și nu numai.

Obiectivele organizației noastre în cadrul proiectului „Cu cine votăm pentru un mediu curat și dezvoltare durabilă?”, proiect susținut de Ambasada SUA sunt:

- Informarea și conștientizarea societății civile și a liderilor politici despre importanța protecției mediului;
- Instruirea reprezentanților societății civile și liderilor politici privind promovarea problemelor prioritare de mediu în platformele partidelor politice;
 - Monitorizarea programelor de mediu ale partidelor politice;
 - Informarea corectă a electoratului asupra componentei de protecție a mediului din programele partidelor politice;
- Căi comune de promovare a inițiativelor și strategiilor de mediu pentru forțele politice și societatea civilă.

Alegerile se definesc ca un moment de referință pentru sporirea democrației în R. Moldova , de aceea electoratul trebuie să dețină informații cât mai concrete și mai diverse pentru ca să-și voteze candidații care îi reprezintă.

De aceea, electoratul și societatea civilă trebuie să influențeze partidele pentru asigurarea dreptului constituțional la un mediu sănătos și echilibrat, pentru elaborarea unor politici de mediu solide, aplicând principiile dezvoltării durabile.

Pentru o informare veridică și corectă a cetățenilor, organizația noastră a selectat programele de mediu din platformele electorale ale partidelor politice din cadrul electoralei – 2009. Partidele sunt prezentate în ordinea înscrierii lor în cursa electorală la Comisia Electorală Centrală.

Partidul Social Democrat (PSD)

- Reducerea dependenței energetice prin dezvoltarea producerii pe loc a energiei din contul surselor de alternativă și regenerabile;
- Dezvoltarea turismului național, promovarea reală a programelor de stat privind turismul rural, vinicol și ecologic;
- Crearea de către stat a unor sisteme moderne de irigare la nivel regional – restaurarea și construcția de noi canale și bazine de apă, modernizarea stațiilor de pompare a apei;
- Elaborarea și implementarea, în comun cu partenerii din UE și CSI, a programului național de producere a mărfurilor ecologice;
- Asigurarea tuturor satelor moldovenești cu apă potabilă și cu fântâni arteziene;
- Construcția a trei uzine de prelucrare a deșeurilor – în Chișinău, Bălți și Comrat; asigurarea tuturor satelor și centrelor raționale cu instalații moderne pentru colectarea și transportarea deșeurilor la aceste uzine;
- Crearea, din contul mijloacelor bugetare, a unui Fond special pentru stimularea atragerii de granturi și investiții străine în scopul dezvoltării infrastructurii rurale: drumuri, apeeducte, gazoducte și canalizare;
- Stimularea dezvoltării ramurilor agricole de producere cu valoare adăugată înaltă (producerea fructelor, legumelor, viticultură), implementarea standardelor internaționale de calitate, a tehnologiilor și soiurilor performante etc.

Partidului Liberal (PL)

Standardele europene presupun o atenție deosebită acordată protecției mediului, respectarea normelor de mediu reprezintă o condiție obligatorie pentru integrarea în Uniunea Europeană. Eforturile PL vor fi concentrate pe următoarele direcții de acțiune:

- Definitivarea cadrului juridic de mediu existent în conformitate cu cerințele, directivele și standardele UE;

- Susținerea programelor și strategiilor de mediu și de dezvoltare durabilă elaborate în Republica Moldova pentru a deveni parte integrantă a Programului de guvernare a republicii;

- Crearea condițiilor pentru funcționarea și respectarea legislației de mediu și a principiilor dezvoltării durabile atât de puterea centrală, cât și de cea locală;

- Administrarea ecologică și durabilă a resurselor naturale;

- Susținerea unui program republican de conservare a solurilor și de reconstrucție ecologică a terenurilor supuse alunecărilor;

- Sprijinirea tendințelor de extindere a fondului forestier până la 17-20 la sută din teritoriul republicii;

- Susținerea elaborării și implementării de către fiecare localitate a planurilor locale de acțiuni de mediu (PLAM);

- Stimularea cooperării transfrontaliere, regionale și continentale a ecologiștilor din Republica Moldova;

- Dezvoltarea capacităților ONG (10-15% din Fondul ecologic republican și din fondurile ecologice locale), susținerea comunității neguvernamentale de mediu și integrarea acesteia în comunitatea ecologică europeană;

- Promovarea unei legi cu privire la fondul ecologic republican și local, prin care 50% din fondul respectiv să fie orientate spre creditarea fără dobândă a activităților de mediu (colectarea și reciclarea deșeurilor, construirea sistemelor de canalizare și a stațiilor de purificare, plantarea fâșiilor forestiere și împădurirea terenurilor degradate, extinderea spațiilor verzi și de agrement în orașe și sate, crearea centrelor naționale, județene și locale de instruire, informare și educație ecologică etc.);

- Scutirea de taxe a importurilor de tehnologii nonpoluante și de echipament destinat energiilor alternative;

- Susținerea extinderii ariilor protejate, a creării unui serviciu de administrare a ariilor protejate și a fondării unor parcuri transfrontaliere în bazinele râurilor Prut și Nistru;

- Susținerea unui program republican de informare, conștientizare și educație ecologică;

- Refacerea și dezvoltarea infrastructurii de bază, respectiv, drumuri, apă, canalizare, conectarea localităților la rețelele de gaz și gestionarea deșeurilor;
- Modernizarea și dezvoltarea rețelelor energetice, promovarea utilizării resurselor energetice regenerabile specifice zonei rurale;
- Dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, promovarea artei populare și a tradițiilor culturale locale;
- Reabilitarea, întreținerea și promovarea siturilor naturale și istorice;
- Stimularea dezvoltării energiilor regenerabile: eoliană, solară, biomasă, inclusiv cea a deșeurilor urbane;
- Creșterea gradului de accesibilitate a turiștilor în rezervațiile naturale pentru dezvoltarea turismului ecologic, în conformitate cu normele și limitele de găzduire a turiștilor, ce previn impactul negativ asupra mediului.

Alianța Moldova Noastră (AMN)

„Eurointegrare cu o nouă guvernare!”

- Aplicarea unui program național de dezvoltare a infrastructurii la sate: asigurarea fiecărei localități cu gazoduct intern, apeduct, canalizare și renovarea drumurilor.

Partidul Popular Creștin Democrat (PPCD)

- Dezvoltarea turismului rural, în principal a turismului ecologic și agroturismului;
- Asigurarea unui mediu rural și urban comod pentru viață, care constituie o condiție majoră pentru dezvoltare;
- Extinderea, modernizarea și reabilitarea sistemului de alimentare cu apă în 400 localități;
- Implicarea statului cu contribuție financiară la promovarea proiectelor cu finanțare din fonduri europene;
- Elaborarea cu titlu gratuit pentru fiecare localitate rurală a planului urbanistic de dezvoltare.

Partidul Comuniștilor din Republica Moldova (PCRM)

- Valorificarea programului de cultivare a producției ecologice;
- Ameliorarea mediului înconjurător prin majorarea suprafețelor împădurite cu 50.000 hectare, crearea parcurilor naționale, diminuarea degajărilor poluante în atmosferă, utilizarea deșeurilor menajere.

Partidul Liberal Democrat din Moldova (PLDM)

- Crearea infrastructurii pentru prelucrarea, colectarea și reciclarea deșeurilor solide;
- Reabilitarea sistemului de diguri de protecție afectate de inundațiile 2008 (cu alocarea unei treimi din bugetul Fondului Ecologic și atragerea finanțărilor externe) și realizarea altor acțiuni de prevenire a calamităților naturale;
- Extinderea suprafețelor împădurite și a altor categorii de vegetație forestieră până la 14% din suprafața totală a țării. Crearea rețelei de parcuri naționale;
- Realizarea măsurilor de protecție și sporire a fertilității solurilor pentru reducerea suprafețelor degradate de minim de 2 ori – de la 878 mii la 439 mii ha.

Partidul Democrat din Moldova (PDM)

PDM va implementa un Program de reabilitare a mediului ambiant, a biodiversității și a landşaftului în Republica Moldova, bazat pe aplicarea tehnologiilor moderne, creșterea culturii ecologice a societății. Programul va fi finanțat atât din resursele interne, cât și din fondurile Uniunii Europene. Vor fi stopate procesele de eroziune a solului și de alunecări de teren, inclusiv prin restabilirea pădurilor în proporții argumentate din punct de vedere științific. Va fi realizat programul național de salvare și protecție a râurilor mici și a lacurilor. PDM va introduce treptat sistemul de standarde ecologice europene în economia națională, inclusiv pentru mijloacele de transport.

Uniunea Centristă din Moldova (UCM)

- Axarea producerii agricole pe biotehnologii, productivitatea solului, fabricarea produselor ecologice;
- Surse energetice alternative, microenergetică, conservarea energiei;
- Ecologizarea apelor, tehnologiile irigaționale;
- Protecția solurilor de eroziuni;
- Instituirea controlului de stat asupra utilizării produselor chimice în agricultură;
- Elaborarea business-proiectelor tip, care vizează fabricarea, prelucrarea și păstrarea produselor agrare, precum și asigurarea calității lor ecologice;
- Fiecare casa trebuie asigurată cu apă din apeduct și încălzire autonomă sau centralizată.

Mișcarea Social Politică,, Acțiunea Europeană” (MAE)

- Dezvoltarea agroturismului, a ecoturismului și renașterea meșteșugurilor populare, a artizanatului și a artei populare, a tradițiilor culturale locale;
- Pentru apropierea infrastructurii drumurilor, apeduct, canalizare, rețelelor electrice și de gaze la standardele europene vom obține pe parcursul deceniului următor investiții minimum de 400 mln. euro pe an din fondurile comunitare europene și vom atrage investiții private.

Partidul Dezvoltării Spirituale „MOLDOVA UNITĂ” (PDSMU)

- Angajarea eficientă la rezolvarea problemelor ecologice în vederea menținerii sănătății copiilor și părinților;
- Pentru reutilizarea producției, diminuarea poluării mediului ambiant, reducerea efectelor nocive în industrie și agricultură, pentru încadrarea în standardele internaționale de protecție a mediului înconjurător.

Partidul Conservator (PC)

- Regenerarea și sporirea fertilității solurilor;
- Crearea și implementarea cadrului normativ pentru producerea și comercializarea producției agricole ecologice;
- Dezvoltarea corespunzătoare a sferei serviciilor în turism și comerț;
- Crearea de produse noi, moderne, ecologic pure.

Partidul Ecologist „Alianța Verde” din Moldova (PEMAVE)

- Elaborarea și implementarea unui program de aprovizionare cu apă potabilă calitativă și de construire a stațiilor de purificare până în 2013 în 70% din localitățile republicii;
- Elaborarea și implementarea unui program de 4 ani de a extinde de 2 ori ariile naturale protejate, de conservare și perpetuare a diversității biologice;
- Vom reda pădurilor din R. Moldova menirea lor constituțională de protecție a mediului, pentru aceasta până în 2013 vom reduce de 2 ori suprafețele de păduri supuse tăierii și vom mări de 3 ori suprafețele plantate cu păduri;
- Vom perfectă legislația și vom elabora un program de utilizare a surselor renovabile de energie (soare, vânt, biomasă) și de conservare a energiei, astfel până în 2013 vom reduce cu 10% importul de energie, consolidând astfel independența energetică a R. Moldova;
- Vom revedea legislația existentă și vom elabora o nouă legislație unde permanent vom ține sub control starea sistemului de asistență sanitară a populației;
- Nu vom admite în procesul de elaborare și adaptare a legislației imixiuni care să conducă direct sau indirect la schimbarea climei;
- Vom elabora cadru legislativ și vom monitoriza procesul de dezvoltare a agriculturii ecologice. Până în 2013, 10% din exportul agricol să corespundă standardelor produselor ecologice pure.

Partidul „Pentru Neam și Țară” (PPNȚ)

Organizațiile, asociațiile și fundațiile de mediu sunt parteneri privilegiați ai Mișcării, care susține în programul său politic dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova.

Dezvoltarea unei agriculturi ecologice, cu mențiunea ca aceasta nu este o agricultură realizată cu mijloacele de altă dată, ci o agricultură sănătoasă, dezvoltată prin investiții și tehnologii noi ecologice și prin încurajarea metodelor extensive:

- Promovarea cercetării în favoarea produselor ecologice;
- Refacerea infrastructurii și dezvoltarea serviciilor publice vitale pentru comunitățile rurale, inclusiv drumuri, aprovizionare cu apă potabilă;
- Crearea condițiilor pentru obținerea de venituri suplimentare (produse ecologice, agroturism);
- Finalizarea reglementării raporturilor de prioritate în domeniul forestier;
- Crearea unui sistem de subvenționare menit să asigure împădurirea terenurilor erodate și repararea terenurilor exploatate, precum și crearea de luminișuri, de perdele forestiere, de fâșii de protecție împotriva incendiilor, de locuri cu aprovizionare cu apă, construirea de drumuri forestiere.

Scopul politicii de dezvoltare rurală a Mișcării este îmbunătățirea calității vieții populației rurale, protecției mediului, păstrarea ambiantului natural și cultural, dezvoltarea durabilă a zonelor rurale conform condițiilor și particularităților zonei, precum și a Cărții Europene a Zonelor Rurale.

Uniunea Muncii, „Patria-Rodina” (UMPR)

Lipsește protecția mediului din prioritățile partidului.

Partidul Republican din Moldova (PRM)

- Crearea condițiilor pentru exploatarea națională a pământurilor și a celorlalte resurse naturale în concordanță cu interesele naționale;
- Vor fi create condiții pentru refacerea și protecția mediului, precum și menținerea echilibrului ecologic;
- Se vor planta anual un milion de arbori și arbuști;
- Vor fi restabilite fâșiile forestiere;
- Se vor construi întreprinderi de prelucrare a deșeurilor;
- Vor fi construite întreprinderi de purificare a apelor;
- Astfel vom avea o țară verde, curată, cu oameni sănătoși.

ADRESA DE CONTACT:

Tatiana Marin

OT Ștefan Vodă MEM

Str. 31 August, 18

Or. Ștefan Vodă

Republica Moldova

Tel/fax: (+373) 242 233 61

E-mail: tatianamarin2006@yahoo.fr

**Centrul de Consultanță, Informare
și Educație Ecologică**

str. 31 August, 18

Or. Ștefan Vodă